

All Parteie fuedere méi Diskussioun am Walkampf

Am Wahlsonntag hatte Radio ARA von 10-11.30 Uhr die Wahlkampfleiter von vier Parteien zum traditionellen Rundtischgespräch eingeladen. Unter der Leitung von Claude Simon diskutierten Raymond Becker (LSAP), Abbes Jacoby (Di Gréng), Kik Schneider (DP), Paul Weimerskirch (CSV) u. a. über den seichten Wahlkampf und die sterilen Rundtischgespräche bei den RTL-Medien. "forum" veröffentlicht einen interessanten Auszug aus der Debatte. Angesichts der allgemein bedauerten Verflachung de Wahlkampfs wird sich die "forum"-Redaktion überlegen, ob sie nicht wie vor 20 und 15 Jahren öfters öffentliche Rundtischgespräche veranstalten sollte, um auch zwischen Wahlkampfzeiten das politische Gespräch und den Ideenaustausch zu fördern.

Raymond Becker: (...) Mer missten och diskutéieren, wat hu mer gemaach um Radio an um Fernseh. A mer missten och diskutéieren, op ee nët an der Gesellschaft méi Strukture misst schafe, fir de Leit d'Méiglechkeet ze gin, sech mat Politik ausereneenzen. Dat as dach de spréngende Punkt. Firwat nët och an der Schoul? D'Kanner misste scho vun der Primärschoul u gewinnt gin un Demokratie, un Diskussiounen.

Abbes Jacoby: An den Dageszeitunge leeft di Campagne jo ganz eesäiteg. Si as jhust axéiert op déi Partei, di där Zeitung nosteet. Firwat sin do keng Ausermanersetzungen méiglech? Firwat leeft dat mat esou Scheiklappen of? Dat bedauern ech natierlech. Mir Gréng, och d'DP, hu jo keen Accès zu deenen Zeitungen. Firwat nët amplaz vun der steriler Polemik emol seriö Debatten an Ausermanersetzungen zu engem Thema féieren?

Raymond Becker: Déi Zeitung, di ons mi no steet, d'Tageblatt, définiert sech an deene leschte Joren als Zeitung vun alle fortschrëttleche Leit zu Lëtzebuerg. An dat misst een am Prinzip och mierken, quitte dass an enger Walcampagne méi doriwer bericht gët, aus där Famill wu een hirkënnt.

Claude Simon: Mer mussen awer éierlech sin: An de leschte Woche wor d'Tageblatt d'Zeitung vun de Kandidate vun der LSAP. Weder am Text nach am Bild koumen anerer zu Wuerd.

Raymond Becker: Ech hu jo ni de Géigendeel behaapt. Ech hu jhust gesot, d'Tageblatt gesäit sech als Zeitung vun de fortschrëttleche Leit zu Lëtzebuerg.

Kik Schneider: Mä si définiere selwer, wee fortschrëttlech as.

Abbes Jacoby: Fir e konkret Beispill ze gin, huele mer di Geschicht mat deenen ominösen 100 Frang, di de Liter Benzin anscheinend deene Grénge no soll kaschten. Do as am Tageblatt an am Lëtzebuerger Wort dergéint polemikéiert gin. Ech hat doropshin mat engem Journalist aus dem Tageblatt Kontakt opgeholl, fir ze froen, ob een do nët kënnt e Sträitgespräch draus man, fir emol eng Kéier di zwou Positionen z'expléieren. Du krut ech als Entwert: Gleefts Du un de Kleeschen? Dat as ët, wat ech bedauern. An der Walcampagne goufen eng ganz Rei Sujeten ugeschnidden, di een hätt kënne verdéiwen, mä ...

Raymond Becker: Den Terrain si nët die 30 oder 33 000 Exempläre vum Tageblatt ...

Abbes Jacoby: Nët nëmmen, mä och ...

Raymond Becker: Den Terrain sin di 80 000 Leit, di owes den Hei elei kucken. Do as de springende Punkt. A wa mir ët nët fäerdeg bréngen, op deem Nivo Débatën z'organiséieren, ... Ech kréien Tréinen an d'Aen, wann ech A2 kucken an de Kouchner mam Le Pen gesin diskutéieren, wu eppes erauskënnt, wu d'Leit soe: Do as en Ennerscheid, lo weess ech firwat ech wiele gin. Mä wann 10-12 Leit ronderëm en Dësch sëtzen an iwwerhaupt nët mateneen diskutéieren, wu jhust jidderee séng virbereete Sätz erfleiert,

Accès à la télévision: Toute publicité politique a été interdite par le commissaire de gouvernement près de la CLT. Le temps des tribunes libres a été réduit de 24 minutes (six passages à quatre minutes) lors des dernières élections communales à maintenant cinq minutes (un passage) pour les élections législatives et cinq minutes (un passage) pour les élections européennes. ... Le nombre des tables rondes télévisées a été réduit de six (proposition initiale Hei elei) à trois...

Accès à RTL 92,5: Ici encore, toute publicité politique a été interdite par le commissaire de gouvernement près de la CLT. Ici encore, le temps des tribunes libres a été réduit à un strict minimum: cinq minutes (élections législatives), cinq minutes (élections européennes). Les tables rondes ont été réduites à deux ...

Accès au Luxemburger Wort: Contrairement aux élections communales, le Luxemburger Wort a refusé toute annonce payante pour un parti politique. ...

L'accès aux médias télé, radio, presse écrite en situation de quasi-monopole étant interdit par les partis gouvernementaux, comment voulez-vous qu'un débat politique digne de ce nom puisse s'engager?

Charles Müller (DP), in: d'Letzeburger Land, 3.6.1994

do hu mer e graffe Feeler gemaach, als Regirungs-
partei, an als Parteien allgemeng, well mer ët dës Kéier
nët fäerdeg kritt hun, ons virun der Campagne un
en Dësch ze setzen an ze kucke, wat ma mer. Wa mer
elo lamentéieren, 't wär nët genug diskutéiert gin, ka
jidfereen sech e Stéckelchen erfroschneiden. Et muss
een eben de Courage hun, dat ze man.

Kik Schneider: Ween hat dann de Courage nët, dat ze
man? Et as vun Ufank u gesot gin, 't as e rouege
Walkampf. (...) Bei der CLT gët ët eng Programm-
kommissioun, wu och d'Parteien dra vertruede sin.
An déi Kommissioun huet fënnëf Ronndëschgespréi-
cher festgehalten, an dun as protestéiert gin, vun de-
ne Gréngen ...

Abbes Jacoby: Dat as jo grad nët an der Kommissio-
un décidéiert gin, d'Kommissioun as iwerhaupt nët
ageschallt gin. D'Regierung huet dat décidéiert.

Kik Schneider: Okay, mä ët koum am Numm vun der
Kommissioun, ët wäeren der fënnëf. Dun as protesté-
iert gi vun Ärer Säit, zu Recht oder zu Onrecht, an dun
as d'Zuel erfogesat gin op dräi. Op deem Fax, deen
ech krut, stong drop: *décision gouvernementale*. Dat
gëlt fir di konzessionéiert Sender. Et as kloer, dass
mir aner da frustréiert sin. Hei as versicht gin, kee
Walkampf ze man. Lo kann ee nët um Walsonndeg
man, wi wann dat puren Zoufall war, an da soe, lo
kräische mer. Dat as nët geschitt. Bei der leschter
Table ronde um Hei elei huet een dat gudd gesin: Am
viraus wor définéiert gin, wéi laang géif diskutéiert
gin. An du ebeemol huet den Animateur Romain
Goehrend gefrot: Maache mer nach en Tour de table,
an du sot den Här Santer jo, an du konntes se nach
en Tour de table man. Do huet ee genau gesin, u
weem ët läit. Et as ganz schlëmm, dass op deene Sen-
der kee Face-à-face ka gemaach gin, dass nët kann
zu dräi oder véier diskutéiert gin, ... Duerfir huet d'-
Revue d'Initiative geholl, fir di dräi Parteipresiden-
ten an den Cercle z'invitéieren an deen Owend as
diskutéiert gin, ët as zu engen Débat komm. Wann

awer iwert di do Aart a Weis di konzessionéiert Sen-
deren zougedréint gi sin an di zwou grouss Tageszei-
tungen jhust no hire Kritären informéieren, däerf ee
nët hei soen: ët as nët zu enger Campagne komm. Dat
verdaamt ons aner op den Affichage an op d'Dépli-
antën ze goen, dat sin di eenzeg Moyaenen, di ons nach
bleiwen.

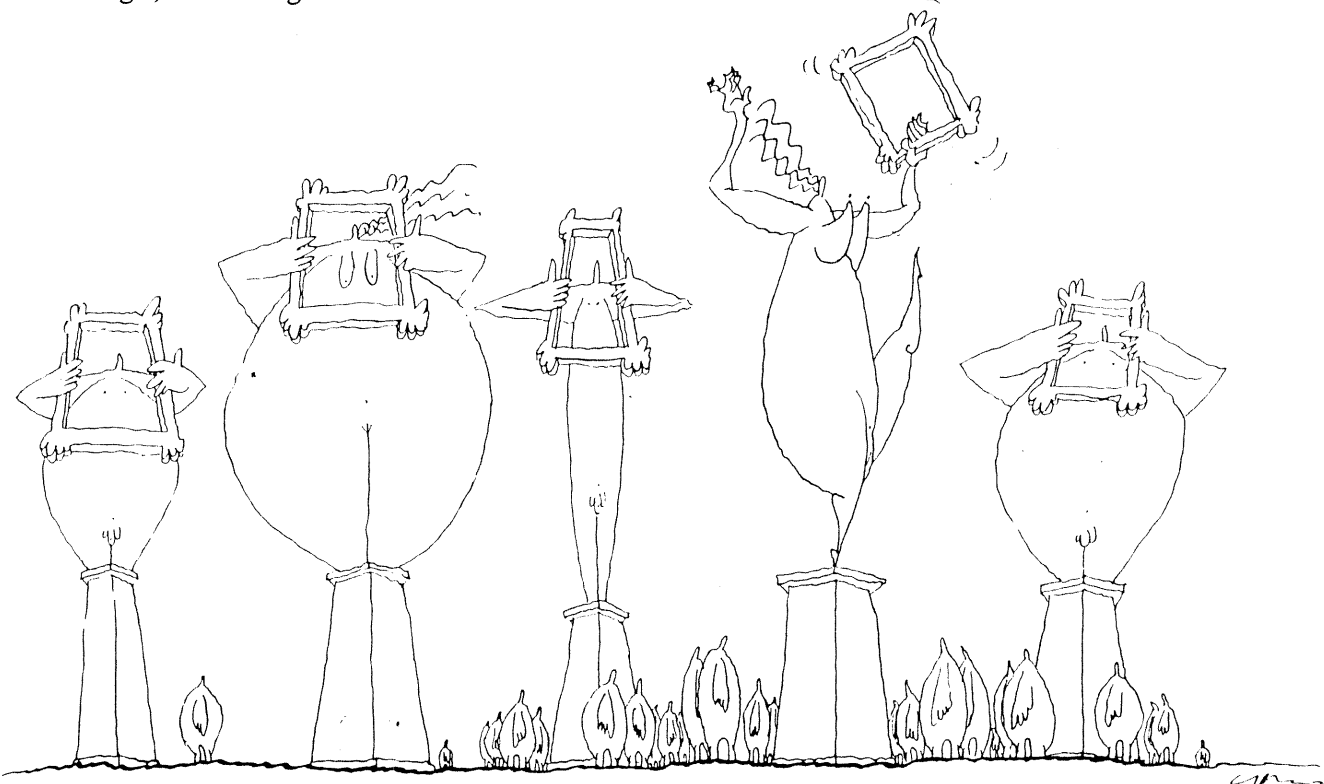
Raymond Becker: Et as zu kenger Campagne komm,
well d'Oppositioun keng Theme fonnt huet, di ge-
graff hun. Bei de Wale virun huet e populistesche
Mouvement en Thema lancéiert - d'Renten - a schon
hate mer d'Thema fir di ganz Campagne. Dat hu der
dës Kéier nët fäerdeg bruecht. (...) Ech menge mer
mussen eng ganz kal Analys vun där Situatioun man.
Vläicht kënnt jo muar d'DP an d'Regierung. Mir si
befaasst mat engem Uerteel vum Staatsrot. Wa mir
ët nët fäerdeg bréngen, op engem Hei elei an op en-
gem Radio zu véier responsabel Parteien - a déi sët-
zen jo och hei um ARA zesummen - eng Debatt z'-
organiséieren, dann hale mer op. Do musse mer dis-
kutéieren, anescht geet ët nët méi.

Kik Schneider: Do si mir direkt d'accord. Mä als res-
ponsabel Partei wëlle mir nët, wi d'lescht Kéier den
ADR, jhust een Thema an d'Debatt geheie. Mir hun
e ganze Fächer vu Problemer ugeschwaacht. Mir hun
eng ganz Visioun vun der Zukunft.

Abbes Jacoby: Nach ee Wuert zu de Ronndëschge-
spréicher um Hei elei: Ech hun d'Impressioun, wi
wann dat éischt Arrangement, géint dat mir ons ge-
wiert hun, well di dräi grouss Parteien sech un all
Table ronde gesat hun an da jhust eng kleng mat der-
bäi wollten huelen, si arrangéiert hätt. Da wär alles
gelafouni vill Pänner an der Zopp. Mir haten eng ganz
Rei Propositione un RTL, un d'Mediekommissioun
gemaach, z.B. fir 'débats contradictoires' tëscht en-
gem Member vun enger Regierungspartei an engem
vun enger Oppositionspartei. Dat wär dann ausge-
loust gin aus zwee Dëppen. Am Ausland gin ët genug
Virbillen.

**Su laang di
gréisst
Dageszeitun-
gen vun
zwou Parteië
kontrolléiert
gin a keng
Méiglechkeet
as vun
engem
demokra-
teschen
Débat,
komme mer
nët weider.**

Carlo Schmitz

Behalten haben wir ... die ungemein drögen alten Zöpfe vorsintflutlicher Fernsehwahlkämpfe made in Luxembourg. Das Zauberwort heißt "runder Tisch". Dreimal versammeln sich in der heißen Phase des Wahlkampfes um einen runden Fernsehstudio-Tisch Vertreter wahlkämpferischer Parteien und geben Statements ab. Mehr nicht. Zum Rundheit-Gespräch kommt es nicht, zur Auseinandersetzung schon gar nicht! Streit gibt es keinen, jeder darf drei Minuten reden - ob er was zu sagen hat oder nicht. (...)

Schuldlos sind die Parteien allerdings nicht. Sie haben mehr oder weniger ohne Widerspruch - und offensichtlich gegen den Rat ihrer Wahlkampfmanager - zugelassen, daß die Regierung in Eigenregie festgelegt hat, wieviel Rundheitsgespäche stattfinden, wie sie ablaufen und wer daran teilnimmt. (...)

Allerdings wird man den Eindruck nicht los, daß das Ganze den "Hei elei"-Machern nicht ungelegen kommt. Gerade in den letzten Wochen vor dem Wahltag gibt es kaum eine Eigeninitiative. Alles beschränkt sich auf die von der Regierung bestellten Rundheit-Happenings. Vor nachgewiesenermaßen populäreren, der Streitkultur förderlicheren Sendungs-Formen mit mehr Konfliktpotential schreckt man zurück. (...)

Der Gelangweilte ist und bleibt der Zuschauer.

Fern Morbach, in: Télécra 22/1994

Ech wollt awer nach en demokrateschen Aspekt vum Walkampf uschwetzen. Mir haten d'lescht Joer, wi d'Partei sech getraff hu fir de Gemengewalkampf virzebreeden, Propositioune gemaach, di natierlech direkt ennert den Dësch gefall sin. Z. B. d'Propositoun, alle Partei, di gewësse Kritären erfëllen, en Zougank zu sämtleche Medien ze garantéieren; de Staat sollt z.B. wi beim Radio oder der Télé an de Printmedien och Espace zur Verfügung stellen. Dat wär a méngen Aen e wichtege Schrëtt fir emol eng gewësse Gläichberechtigung ze kréien an er Debatt tëscht de Parteien, fir dass se emol di selwecht Start-

chance kréichen. Su laang di gréisst Dageszeitungen vun zwou Parteië kontrolléiert gin a keng Méiglechkeet as vun engem demokrateschen Débat, komme mer nët weider.

Kik Schneider: Mir véier hei um Dësch géngen ons do bestëmmt kënnen eens gin. Mä de Problem läit ëmmer bei mi marginale Parteië wi enger Nationalbewegung. Ech si bestëmmt en Demokart, mä 't gi Saachen, di du wéi an do muss ee sech Gedanke man, ier een dat nach méi grouss opzitt.

Abbes Jacoby: Obschon een d'Nationalbewegung och nët duerch d'Exclusioun eweg kritt. Et as e Phénomène, mat deem ee sech muss ausernanersetzen. Ech mengen 't wär och geféierlech, wann ee géif hi-goën fir déi auszetréien.

Kik Schneider: D'accord.

Paul Weimerskirch: Ech mengen, 't geet jo nët nëmmen ëm d'Nationalbewegung. Et geet ëm di Sträitkultur, di ee kann erabréngen an de Radio, an d'Televisioun, wann zéng Leit zesummesetzen, egal vu watfenger Faarw. Ech wollt awer och nach den Här Jacoby berouegen. Sëcher hu mir als CSV en immense Virspronk, well mer an enger Dageszeitung mat 80 000 Lieser ons Publikatioune kënnen man. Dat as eppes anesches wi wann ee muss mi kleng Medien gebrauchen. Mä d'CSV huet dem Wort näischt ze soen. Wann dee Virspronk esou total wier, da misst d'CSV jo och méi wi 30-35% vun de Stëmme kréien. D'Zeitung huet jo och u Crédibilitéit ze verléieren, wa se géif nëmme Schwaarz ofdrécken. D'Wort as jo nët di meeschtgeliesene Zeitung, well d'CSV doran as, mä d'Wort as di meeschtgeliesene Zeitung, well de Lieser där Zeitung di gréisste Crédibilitéit zouerkennt.

Carlo Schmitz

